

BATXILLERAT

Història
del món
contemporani

Història

Història
de l'art

Connectat amb la realitat
de l'alumnat i el seu futur

Projecte
LOMLOE

BATXILLERAT DUAL

Dual és el projecte per als dos cursos de Batxillerat destinat a aconseguir que l'alumnat, a més d'assolir els objectius de l'etapa i competències per al seu futur formatiu i professional, rebi les eines que necessita per superar amb èxit la PAU.

El projecte DUAL de Vicens Vives és una proposta digital que aborda una nova perspectiva de fer classe al Batxillerat i fomenta l'aprenentatge autònom de l'alumnat **a partir d'aquests 3 components interrelacionats:**

1

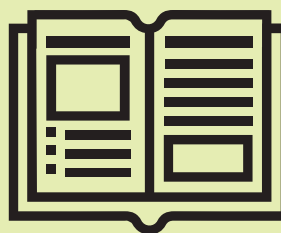
Llibre digital

Presenta els sabers seqüenciats i totes les activitats autocorrectives i obertes relacionades amb les unitats.

2

Llibre de consulta

Recull els continguts essencials i facilita l'estudi de tots els sabers de la matèria.

3

Quadern d'activitats

Comprèn una selecció d'activitats competencials del projecte digital que requereixen reflexió per part de l'alumnat.

Un projecte connectat amb la realitat de l'alumnat i amb el seu futur

CONNECTAT A L'EXPERIÈNCIA

Reflexionem i **contextualitzem els sabers** en situacions i testimonis reals de l'entorn de l'alumnat.

Implementem **metodologies actives**.

CONNECTAT AMB EL TREBALL COL·LABORATIU

Empoderem l'alumnat i li donem iniciativa, parant atenció al **desenvolupament de competències específiques**.

Fomentem la creativitat i una **relació activa amb el passat**.

CONNECTAT AMB LA CULTURA DIGITAL

Activem les **ganes d'aprendre** amb **recursos motivadors** i propers a l'alumnat.

CONNECTAT AL COMPROMÍS

Promovem conductes i actituds d'acord amb els valors ètics i cívics d'una societat democràtica.

Fomentem el judici crític i ètic.

CONNECTAT AMB LA PERSONALITZACIÓ DE L'APRENTATGE

Facilitem l'aprenentatge continu i formatiu amb **materials de reforç i d'ampliació**.

CONNECTAT AMB L'AGENDA 2030

Ens comprometem amb els ODS des d'una mirada global, parant especial atenció a la **igualtat de gènere** i al **desenvolupament sostenible**.

Com treballem la Història?

El projecte DUAL presenta de manera amena i rigorosa els temes, esdeveniments fonamentals, obres i manifestacions artístiques que han marcat el transcurs de la història fins al món actual. També ofereix reptes i claus de comprensió per encarar de manera crítica i constructiva el present del segle XXI.

DUAL promou, en totes les àrees, l'exercici de processos inductius i d'indagació relacionats amb estratègies d'utilització de documents i proves. També inclou la recerca i el tractament d'informació procedent de tot tipus de fonts, amb l'objectiu que l'alumnat:

1. Practiqui un **ús rigorós i crític** de les fonts d'informació.
2. Utilitzi de manera precisa els **conceptes de la historiografia i de la història de l'art**.
3. Accedeixi al **coneixement reflexiu** de les principals teories i corrents acadèmics de la matèria.
4. Desenvolupi competències relacionades amb el **pensament crític**, la producció de coneixement elaborat i el desenvolupament d'**estratègies comunicatives** eficaces.

HISTÒRIA DEL MÓN CONTEMPORANI

Aborda els problemes i reptes que ens planteja la realitat globalitzada. Des dels recursos que ens ofereix la història contemporània, que fa prop de dos segles tracta de donar resposta a bona part d'aquests mateixos desafiaments, fins als tres blocs de sabers en els quals s'organitza la matèria:

- 1 «Societats en el temps»
- 2 «Reptes del món actual»
- 3 «Compromís cívic»

HISTÒRIA

Presenta els principals fets, esdeveniments i persones rellevants de la història contemporània del nostre país, relacionant-los amb els d'etapes històriques anteriors. Tots ells es contextualitzen en el seu moment històric i s'organitzen cronològicament, agrupats en els següents blocs estructurats:

- 1 «Societats en el temps»
- 2 «Reptes del món actual»
- 3 «Compromís cívic»

HISTÒRIA DE L'ART

Recull l'anàlisi del fet artístic en les seves múltiples facetes i dimensions, amb l'objectiu de comprendre i millorar la realitat que ens envolta des de la creativitat humana. S'articula entorn de tres eixos fonamentals de la matèria (l'anàlisi, la comprensió històrica i l'apreciació crítica) i de quatre blocs de sabers:

- 1 «Aproximació a la Història de l'Art»
- 2 «L'art i les seves funcions al llarg de la història»
- 3 «Dimensió individual i social de l'art»
- 4 «Realitat, espai i territori en l'art»

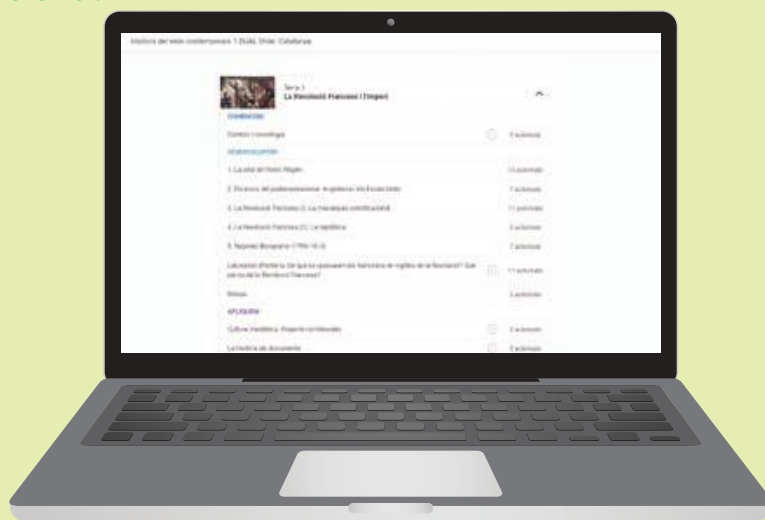
El projecte DUAL contribueix al fet que l'alumnat desenvolupi **competències per a l'observació, l'anàlisi i la interpretació del passat i del seu entorn real a fi de** formar-se en l'exercici d'una ciutadania **activa, crítica i implicada en la vida** social, des de la perspectiva de pensament que aporten les Ciències Socials.

Materials per a la personalització de l'aprenentatge

El projecte DUAL integra els sabers curriculars de les àrees Història del món contemporani, Història i Història de l'Art i una oferta d'activitats autocorrectives i obertes, en format de *slides*: una manera interactiva de plantejar el treball de l'alumnat de forma autònoma i motivadora.

edubook

A la plataforma digital de Vicens Vives, l'alumnat trobarà un **sistema de navegació intuïtiu i àgil** per accedir als sabers i a les activitats.

La proposta digital es complementa amb els materials en format paper:

LLIBRE DE CONSULTA

Recull els sabers i facilita l'estudi per part de l'alumnat dels diferents blocs del currículum.

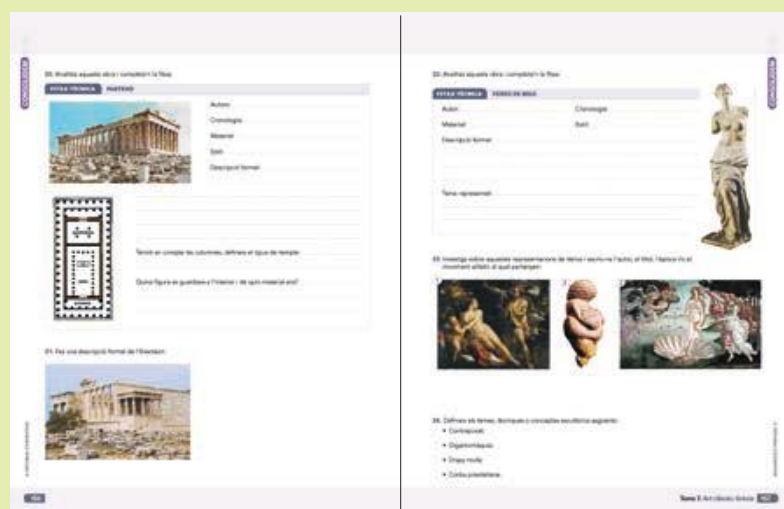

QUADERN D'ACTIVITATS

Amb les activitats més competencials del projecte, que requereixen de reflexió per part de l'alumnat perquè participi activament en la **construcció del propi aprenentatge**.

Les tipologies d'activitats d'aprenentatge del projecte DUAL responen a diferents ritmes i moments metodològics:

Parem una atenció especial a les competències necessàries per superar la PAU.

- Activitats de comprensió i anàlisi.
- Activitats competencials.
- Activitats individuals, en parelles i en equip.
- Activitats en forma de projectes col·laboratius.

Estructura didàctica d'Història del món contemporani

L'aprenentatge s'organitza en 4 fases que articulen la diversitat de recursos i suports i guien l'alumnat:

1. COMENCEM

Una **situació d'aprenentatge** contextualitzada introdueix el tema.

- ▶ José Antonio Lucero, docent i "edutuber" del canal *La cuna de Halicarnaso*, introdueix cada unitat didàctica amb un **video motivador** que presenta la història d'un personatge real.

- ▶ Cada unitat s'inicia amb una introducció i una **pregunta clau** que fa de fil conductor.

2. DESENVOLUPEM

Es treballen els diferents sabers de l'àrea, presentats mitjant activitats i textos de tipologies diverses:

- ▶ Navegació àgil entre el material de consulta, les activitats i el material multimèdia.

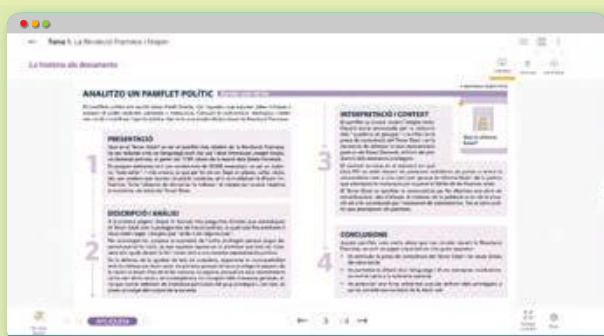

- ▶ A la fase "Desenvolupem", l'aprenentatge competencial transcorre en un **laboratori d'història** on s'analitzen les fonts i es contrasten les dades obtingudes.

Mostra del llibre digital de les tres àrees

3. APLIQUEM

Apartat destinat a fomentar que l'alumnat analitzi les fonts històriques i apliqui de manera integrada els sabers en la **creació de productes** en diversos formats, especialment **digitals**.

► Els **temes monogràfics** permeten contextualitzar els diferents períodes històrics.

► A l'apartat "consulta la biblioteca" trobem recomanacions de pel·lícules i llibres a cada unitat.

4. AVALUEM

Avaluació competencial i **preparació de la PAU**.

► **Avaluació metacognitiva i competencial** de resposta oberta i tancada.

► Activitats individuals i en grup perquè l'alumnat pugui respondre la qüestió clau.

Estructura didàctica d'Història del món contemporani

1. COMENCEM

Llibre de consulta + Quadern d'activitats

► Visualitzo una història real

Vídeo motivador que presenta un personatge real en un context històric.

► Situo el marc cronològic

Eix cronològic que situa el context històric d'aprenentatge.

► Codis QR amb accés a continguts.

► D'ahir a avui

Context d'aprenentatge per treballar la competència de passat i present.

2. DESENVOLUPEM

Llibre de consulta + Quadern d'activitats

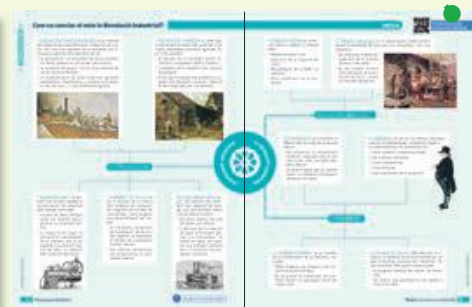
► Desenvolupament dels sabers curriculars.

► La petjada de la dona al llarg de la història.

► Accés a les activitats digitals de comprensió, anàlisi i treball competencial dels documents.

► Síntesi visual del tema.

3. APLIQUEM

Llibre de consulta + Quadern d'activitats

La història als documents.

► Aprenc com fer-ho

Activitat que treballa el mètode històric i permet desenvolupar les competències necessàries per a la Selectivitat de 2n de Batxillerat.

► Consulto la biblioteca

Cineclub i Club de lectura ens acosten la història a través de pel·lícules i llibres.

► **Poso a prova els meus coneixements / Exploro / Debato i concloc**

Activitats relacionades amb l'entrada del tema per activar els coneixements previs de l'alumnat.

► **Reptes del futur**

Presentació de reptes i problemes rellevants de l'actualitat, a través dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

► **Laboratori d'història**

Contrast i anàlisi de fonts històriques focalitzades en uns continguts de caràcter transversal.

4. AVALUEM

Quadern d'activitats

► **Avalua el teu aprenentatge**

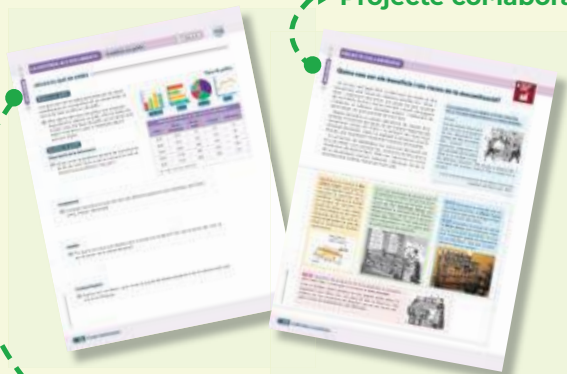
Activitats per adquirir consciència de la diversitat d'interpretacions i aplicar les metodologies de la recerca històrica.

► **Resolc la qüestió clau**

Pregunta i debat al voltant de la qüestió que es planteja a l'inici del tema, amb l'objectiu que l'alumnat argumenti la seva opinió.

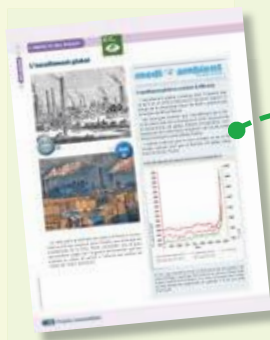
► **Projecte col·laboratiu.**

► **Aplico el que he après.**

► **Impacte del passat / Cultura mediàtica / Memòria històrica**

Estudi de l'impacte de la història en el present, en els mitjans de comunicació i en el nostre llegat.

Estructura didàctica d'**Història**

1. COMENCEM

Llibre de consulta + Quadern d'activitats

► **Visualitzo un història real**

Vídeo motivador que presenta un personatge real en un context històric.

► **Situo el marc cronològic**

Eix cronològic que situa el context històric d'aprenentatge.

► **D'ahir a avui**

Context d'aprenentatge per treballar la competència de passat i present.

2. DESENVOLUPEM

Llibre de consulta + Quadern d'activitats

► Desenvolupament dels sabers curriculars.

► **Síntesi visual** del tema.

► **Accés a les activitats digitals** de comprensió, anàlisi i treball competencial dels documents.

► Presentació de reptes a través dels **ODS**.

3. APLIQUEM

Quadern d'activitats

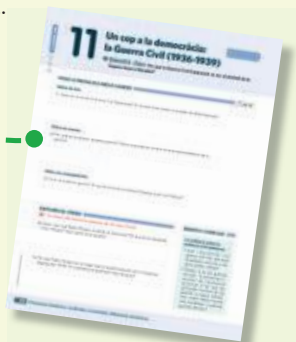
Treballem competències, contextos i situacions d'aprenentatge de la unitat.

► **Aplico el que he après.**

► **Poso a prova els meus coneixements / Exploro / Debato i concloc**

Activitats relacionades amb l'entrada del tema per activar els coneixements previs de l'alumnat.

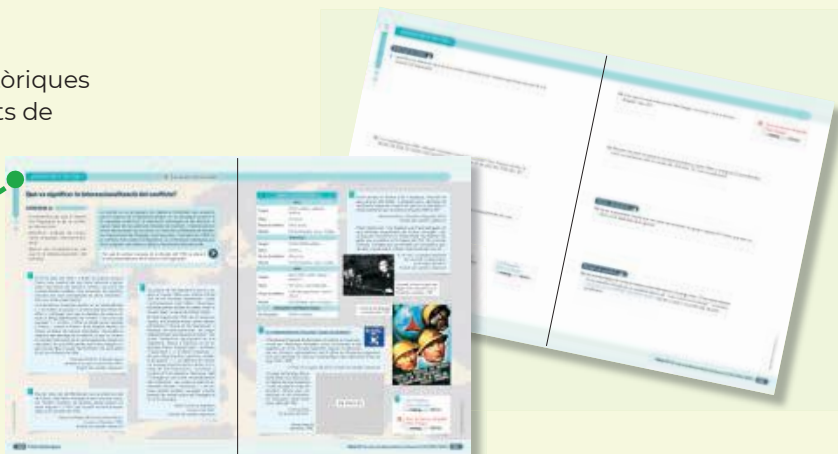
► **Reptes del futur**

Presentació de reptes i problemes rellevants de l'actualitat, a través dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

► **Laboratori d'història**

Contrast i anàlisi de fonts històriques focalitzades en uns continguts de caràcter transversal.

► **Avalua el teu aprenentatge**

Activitats per adquirir consciència de la diversitat d'interpretacions i aplicar les metodologies de la recerca històrica.

► **Resolc la qüestió clau**

Pregunta i debat al voltant de la qüestió que es planteja a l'inici del tema.

Activitats digitals complementàries per preparar la PAU.

Estructura didàctica d'**Història de l'art**

1. COMENCEM

Llibre de consulta + Quadern d'activitats

Entrada amb presentació i introducció al tema.

- La fase **Comencem** inclou un mapa, un llistat dels continguts que es treballaran al tema i un altre de les fitxes que es presenten, tant en paper com en format digital.

- Enllaç a **Edubook** amb accés a recursos digitals complementaris per preparar la PAU.

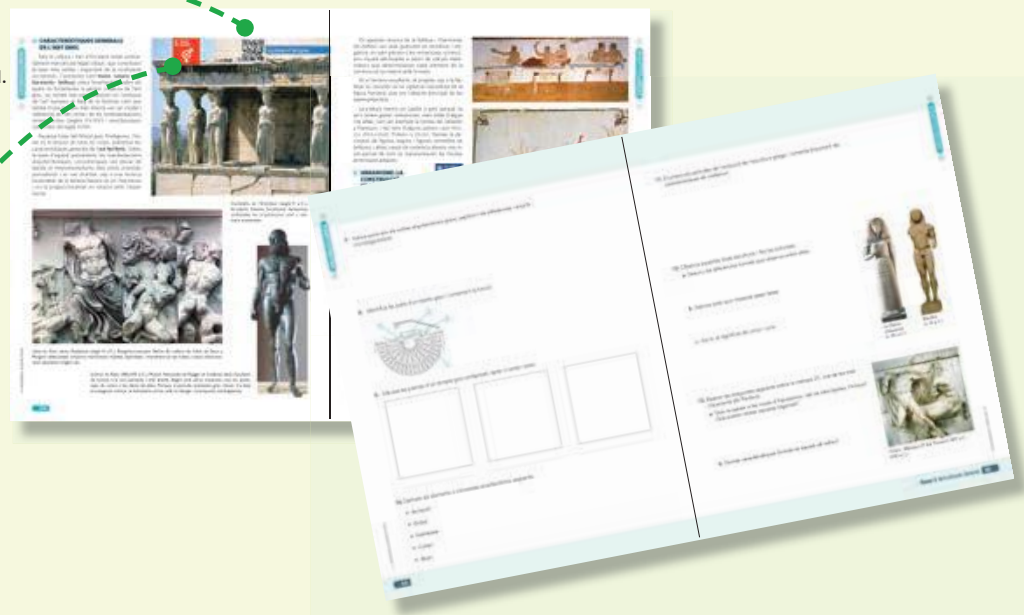
2. DESENVOLUPEM

Llibre de consulta + Quadern d'activitats

Treball dels sabers curriculars per mitjà de diferents tipus d'activitats competencials.

- Al tema 1 hi ha un QR que enllaça amb un **Glossari de conceptes clau**.

- Es relacionen els continguts amb el **treball dels ODS**.

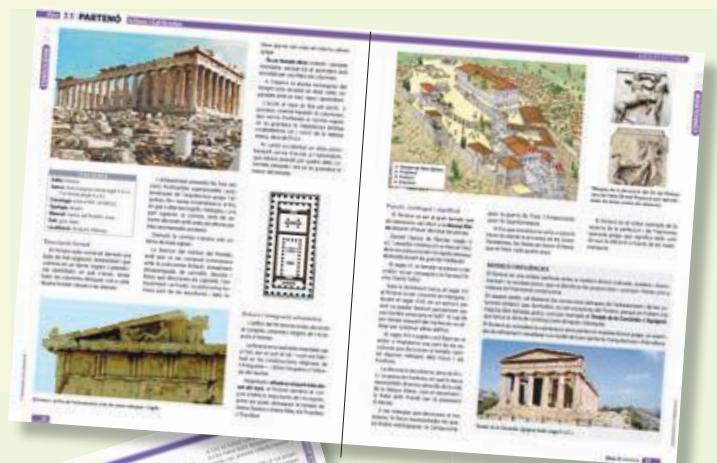
3. CONSOLIDEM

Quadern d'activitats

Síntesi, pràctica i aplicació dels continguts mitjançant fitxes d'obres d'art.

- **Fitxa tècnica** i anàlisi detallat de totes les obres.

- Aquestes fitxes són un element clau per preparar la PAU.

- Al llarg de totes les unitats hi ha una gran quantitat d'il·lustracions i fotografies de les obres d'art més importants de la història de l'art.

- **Activitats guiades** per preparar la PAU.

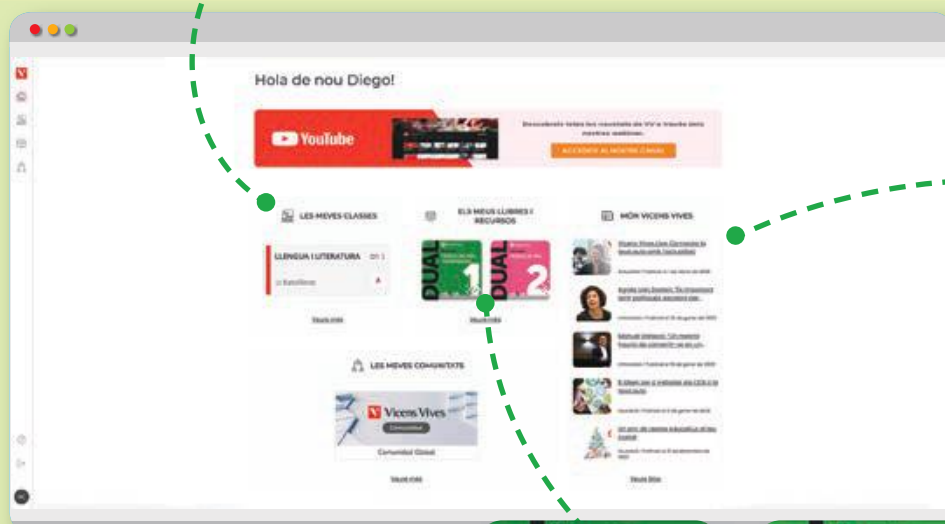
La competència digital

A Vicens Vives tractem la incorporació de les tecnologies en l'educació des d'un doble vessant: com a objecte propi d'aprenentatge, ja que forma part de l'alfabetització bàsica, i com a mitjà o eina per desenvolupar qualsevol altre tipus d'aprenentatge.

edubook

Tots els projectes educatius Vicens Vives es presenten des de la nostra **plataforma digital Edubook**, que s'adapta a les estratègies TAC (Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement) de cada centre educatiu. Tant els continguts com les aplicacions estan al servei d'un **aprenentatge actiu i personalitzat** de l'alumnat.

Accés directe a les teves classes i al **sistema d'avaluació competencial de Vicens Vives**.

Accés a l'espai d'actualitat educativa.

Accés directe al **Llibre digital**, amb **recursos digitals motivadors** com vídeos per introduir els temes, **activitats digitals** per reforçar l'aprenentatge i perquè en facis un seguiment, etc.

Recursos per al professorat

Al projecte DUAL trobaràs una gran diversitat de recursos per a la personalització de la docència:

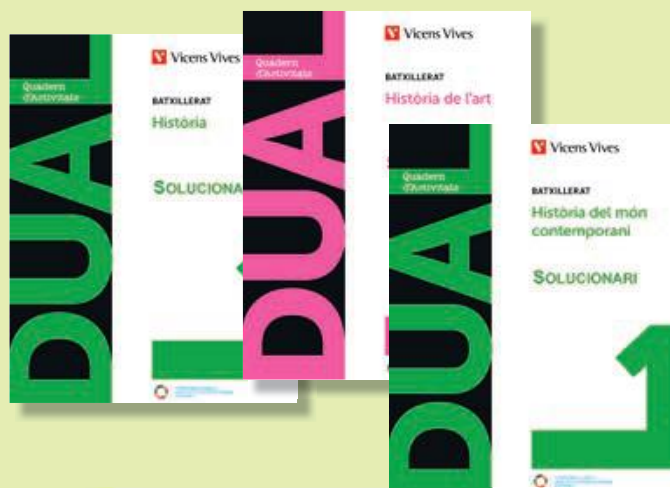
Programació competencial, que desenvolupa el Perfil de sortida al Batxillerat.

Videoguia didàctica. Un format innovador amb les orientacions i metodologies necessàries per facilitar la tasca dels docents.

[illegible]

Programació d'aula, que concreta els elements curriculars de la programació competencial.

Solucionari de les activitats del Quadern d'activitats.

[illegible]

Entra a la **MOTXILLA**
DIGITAL DEL DOCENT
i consulta els materials
de cada curs.

L'avaluació de Vicens Vives by Additio

Amb la LOMLOE, l'avaluació va molt més enllà d'obtenir una puntuació o nota al final del curs o etapa. Gràcies a les propostes didàctiques que es plantegen als nostres materials i **al sistema d'avaluació competencial de Vicens Vives by Additio, podem fer una avaluació global, contínua, formativa i integradora.**

Un **sistema nou, fàcil i molt intuïtiu**, pensat per al teu dia a dia.

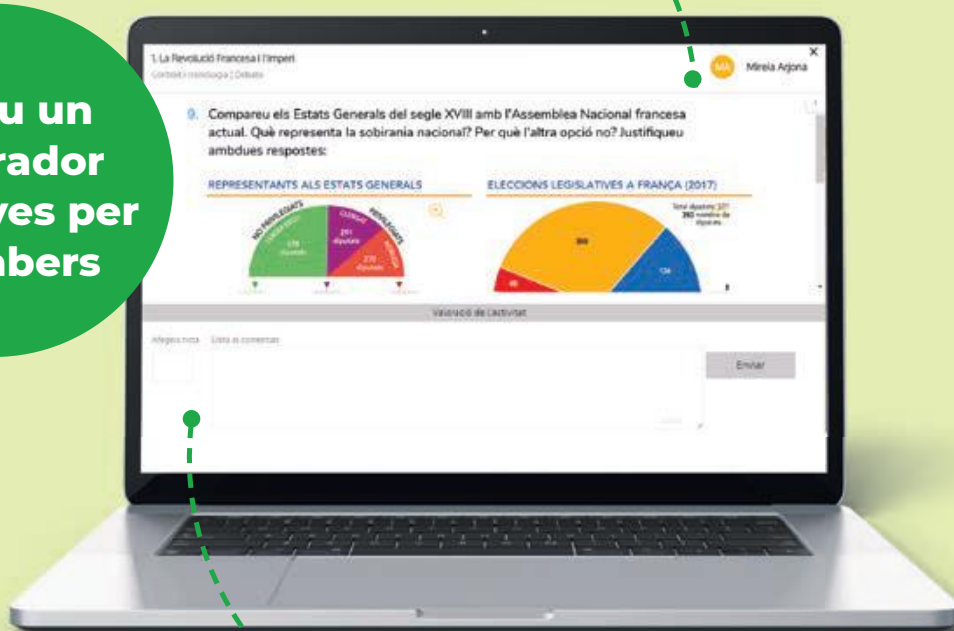
Cada apartat indica les competències o els criteris d'avaluació que estem treballant.

Des d'**edubook**, la plataforma digital de Vicens Vives, l'alumnat pot fer diversos intents en la resolució d'activitats i veure'n els encerts i els errors.

**Escaneja'm
i mira com
funciona!**

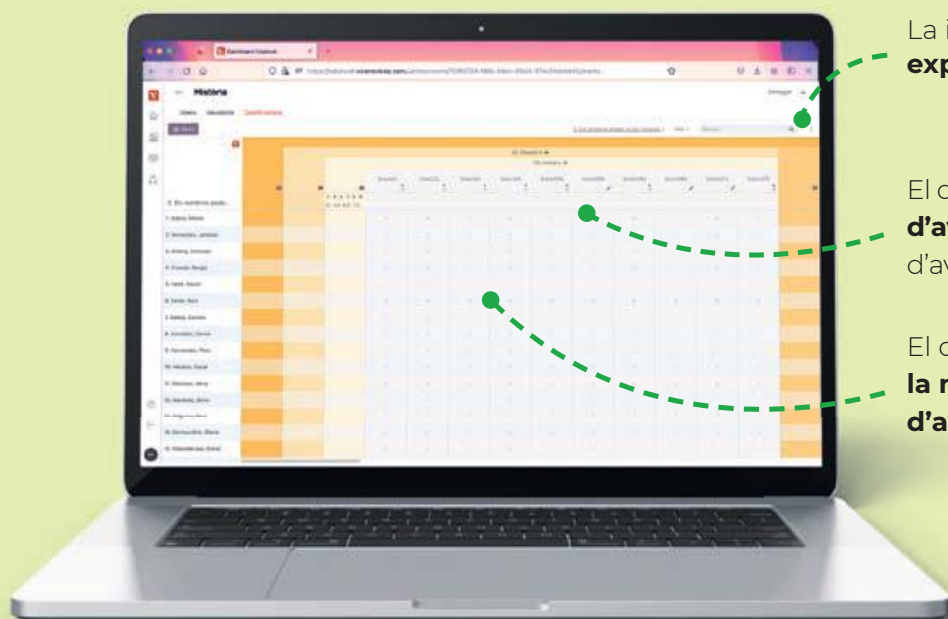
**Inclou un
generador
de proves per
als Sabers**

El docent pot enviar el seu *feedback* per orientar i oferir el **suport individualitzat** necessari.

L'avaluació competencial és fonamental en el nou model curricular i té un caràcter integrador.

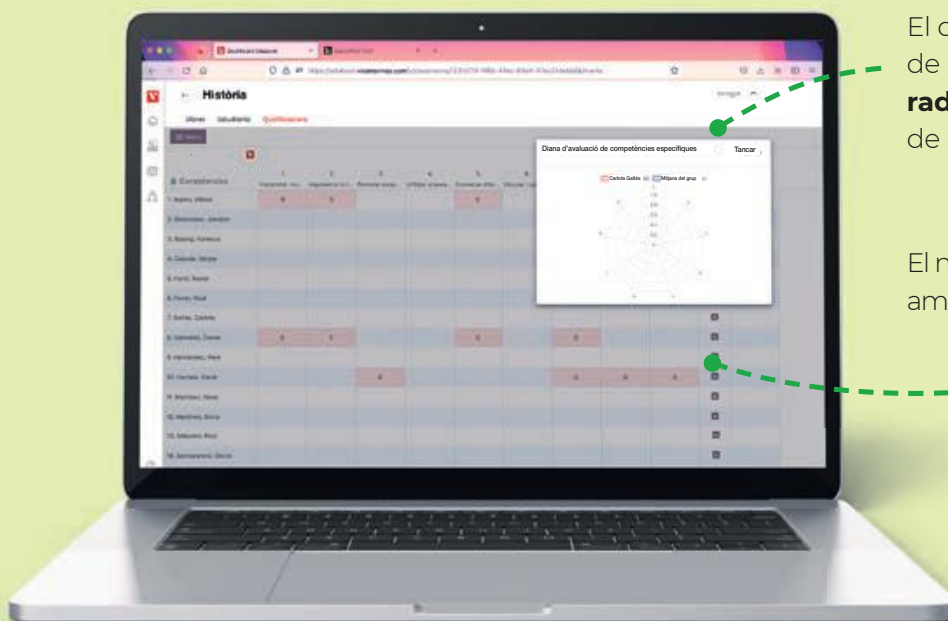
El nou sistema d'avaluació competencial de Vicens Vives by Additio permet consultar i gestionar l'avaluació des de l'aspecte més concret al més general.

La informació de l'avaluació es pot **exportar a Excel**.

El docent pot **afegir criteris d'avaluació** i instruments d'avaluació, com les rúbriques.

El docent sempre podrà **rectificar la nota i configurar les opcions d'avaluació** per a cada grup.

El docent pot consultar l'avaluació de l'alumne o l'alumna en un **gràfic radar** i comparar-la amb la mitjana de la classe.

El nostre qualificador es pot relacionar amb:

Google Classroom

Microsoft Teams

Índex de continguts HISTÒRIA DEL MÓN CONTEMPORANI

ÍNDEX

1 La Revolució Francesa i l'Imperi

4

Comencem

* **Qüestió clau:** Per què la Revolució Francesa suposa l'inici de la contemporaneïtat?

Visualitza una història real: Rouget de Lisle, la banda sonora de la Revolució

D'ahir a avui: De súbdits a ciutadans

Desenvolupem

1. La crisi de l'Antic Règim

2. Els inicis del parlamentarisme: Anglaterra i els Estats Units

3. La Revolució Francesa (I). La monarquia constitucional

4. La Revolució Francesa (II). La república

5. Napoleó Bonaparte (1799-1814)

Síntesi: Per què i com es va produir la Revolució Francesa?

Apliquem

La Història als documents: Analitza un pamflet polític
Cineclub | Club de lectura

2 La nova era industrial

24

Comencem

* **Qüestió clau:** En quins aspectes l'organització actual de l'economia mundial és hereva de la Revolució Industrial?

Visualitza una història real: Els Darby, la família que va iniciar la siderúrgia

D'ahir a avui: De la mecanització a la robotització

Desenvolupem

1. Revolució agrícola i creixement demogràfic

2. Una nova font d'energia: el vapor

3. Les noves indústries

4. Liberalisme econòmic i capitalisme

Síntesi: Com va canviar el món la Revolució Industrial?

Apliquem

La Història als documents: Analitza un gràfic
Cineclub | Club de lectura

3 Els moviments socials

38

Comencem

* **Qüestió clau:** Com van aconseguir els treballadors del segle XIX millorar les seves condicions de vida i de feina?

Visualitza una història real: Louise Michel, activista revolucionària

D'ahir a avui: La defensa dels drets socials

Desenvolupem

1. La nova societat industrial

2. El creixement de les ciutats

3. La dona, un ésser inferior i dependent?

4. Les primeres organitzacions obreres

5. Les propostes revolucionàries

6. La consolidació dels partits i sindicats obrers

7. El primer feminisme: la conquesta del dret al vot

Síntesi: Com van sorgir els primers moviments socials?

Apliquem

La Història als documents: Comparo textos
Cineclub | Club de lectura

4 Moviments liberals i nacionals

58

Comencem

* **Qüestió clau:** Com es va produir el pas des del liberalisme cap a la democràcia al segle XIX?

Visualitza una història real: Visca Verdi!

D'ahir a avui: Del sufragi universal a la ciutadania activa

Desenvolupem

1. El retorn al vell ordre (1815-1830)

2. Les revolucions del 1848

3. La unificació d'Itàlia i Alemanya

4. Els nous estats liberals

5. Els vells imperis: rus, austrohongarès i otomà

6. Els estats extraeuropeus: el Japó i els Estats Units

Síntesi: Com es va consolidar el liberalisme enfront de l'absolutisme?

Apliquem

La Història als documents: Interpreta una pintura
Cineclub | Club de lectura

5 Innovació i domini colonial

76

Comencem

* **Qüestió clau:** Quin impacte té actualment el colonialisme del segle XIX?

Visualitzo una història real: Henry Ford, la revolució de l'automòbil

D'ahir a avui: Un món de migrants

Desenvolupem

1. Creixement demogràfic i desenvolupament urbà

2. La Segona Revolució Industrial

3. Les causes de l'imperialisme

4. Els imperis territorials

Síntesi: Com va canviar el món entre el 1870 i el 1914?

Apliquem

La Història als documents: Analitzo una vinyeta
Cineclub | Club de lectura

6 La decadència dels imperis

94

Comencem

* **Qüestió clau:** Va ser inevitable la Primera Guerra Mundial?

Visualitzo una història real: Marie Curie, una científica al front

D'ahir a avui: Gavriló Princip, una memòria controvertida

Desenvolupem

1. Les causes de la Primera Guerra Mundial
2. El desenvolupament de la Primera Guerra Mundial
3. La Rússia tsarista

4. Les revolucions russes del 1917

5. La guerra civil i la creació de l'URSS

6. Les conseqüències de la Primera Guerra Mundial

Síntesi: Quins canvis van produir la Gran Guerra i la Revolució Russa?

Apliquem

La Història als documents: Comento un mapa històric
Cineclub | Club de lectura

7 El món després de la Gran Guerra

114

Comencem

* **Qüestió clau:** Van ser realment feliços els happy twenties?

Visualitzo una història real: Dorothea Lange, fotògrafa de la Gran Depressió

D'ahir a avui: Ensopegar amb la mateixa pedra: pandèmies i crisis

Desenvolupem

1. Els ombrívols anys de la postguerra

2. Del pessimisme a l'esperança

3. La irrupció de la societat de masses

4. La fi d'un miratge: la crisi del 1929

5. La Gran Depressió i el New Deal

Síntesi: Com es va passar de la prosperitat a la crisi?

Apliquem

La Història als documents: Analitzo un documental
Cineclub | Club de lectura

8 L'auge dels totalitarismes

130

Comencem

* **Qüestió clau:** Per què es van destruir moltes democràcies a l'Europa d'entreguerres?

Visualitzo una història real: Jesse Owens, un heroi a Berlín

D'ahir a avui: Fantasma del passat

Desenvolupem

1. La reculada de les democràcies a Europa
2. Stalin i el totalitarisme soviètic

3. La Itàlia feixista

4. La nazificació d'Alemanya

Síntesi: Què va caracteritzar els totalitarismes del període d'entreguerres?

Apliquem

La Història als documents: Analitzo una pel·lícula des del context històric
Cineclub | Club de lectura

Índex de continguts HISTÒRIA DEL MÓN CONTEMPORANI

9 La Segona Guerra Mundial

148

Comencem

* **Qüestió clau:** Per què la barbàrie i la destrucció van obrir les portes als drets humans?

Visualitza una història real: La Nueve, Granell i l'alliberament de París

D'ahir a avui: La població civil, principal víctima de la guerra

Desenvolupem

1. Les causes de la guerra

2. L'ofensiva nazi

3. L'Europa nazi

4. Avanç i victòria dels aliats

5. Les conseqüències de la guerra

Síntesi: Com es va desenvolupar la Segona Guerra Mundial?

Apliquem

La Història als documents: Analitza un dibuix

Cineclub | Club de lectura

10 Un món dividit en blocs

164

Comencem

* **Qüestió clau:** Es troba el món actual davant una nova guerra freda entre grans potències que es disputen el lideratge mundial?

Visualitza una història real: Dalton Trumbo, guionista de Hollywood

D'ahir a avui: L'exploració de l'espai

Desenvolupem

1. Els inicis de la Guerra Freda

2. Un nou protagonista: la Xina

3. Guerres calentes de la Guerra Freda

4. Les societats capitalistes

5. Les societats comunistes

6. Auge i crisi de la distensió

7. La caiguda del bloc soviètic i el final de la Guerra Freda

Síntesi: Com va organitzar el món la Guerra Freda?

Apliquem

La Història als documents: Analitza un quadre

Cineclub | Club de lectura

11 Descolonització i neocolonialisme

184

Comencem

* **Qüestió clau:** Per què la independència política de les colònies va ser condició necessària però no suficient per al desenvolupament econòmic i social dels nous països?

Visualitza una història real: Ken Saro-Wiwa, escriptor i activista nigerià

D'ahir a avui: De la independència política al neocolonialisme

Desenvolupem

1. Les causes de la descolonització

2. Àsia: les primeres independències

3. La Conferència de Bandung i el no-alineament

4. La descolonització d'Àfrica

5. Independència i neocolonialisme

Síntesi: Què va passar quan les colònies van dir prou?

Apliquem

La Història als documents: Represento i analitza un mapa

Cineclub | Club de lectura

12 La construcció de la Unió Europea

200

Comencem

* **Qüestió clau:** Per a què serveix la Unió Europea? Quin impacte creus que tenen les polítiques de la Unió Europea en el vostre dia a dia?

Visualitza una història real: Sofia Corradi, impulsora del programa Erasmus

D'ahir a avui: De la Comunitat Econòmica Europea a la Unió Europea

Desenvolupem

1. El procés de construcció de la Unió Europea

2. El funcionament de la Unió Europea

3. El projecte europeu davant els desafiaments globals

Síntesi: D'on ve i cap a on va la Unió Europea?

Apliquem

La Història als documents: Elabora un informe sobre un tema d'actualitat

Cineclub | Club de lectura

13 Geopolítica al món actual

214

Comencem

* **Qüestió clau:** Quines són les superpotències actuals i com exerceixen el poder per configurar el nou ordre internacional?

Visualitzo una història real: Els supervivents de l'11-S

D'ahir a avui: Cap a un món... unilateral, multilateral o bilateral?

Desenvolupem

1. Els Estats Units, primera potència mundial?
2. La Xina, nou líder mundial

3. Rússia i els conflictes postsoviètics

4. La zona de l'Indopacífic

5. Geopolítica per al desenvolupament: Amèrica i Àfrica

Síntesi: Com han exercit la seva influència les grans potències aquests darrers anys?

Apliquem

La Història als documents: Extrec informació geoestratègica d'un mapa

Cineclub | Club de lectura

14 Els reptes del món actual

230

Comencem

* **Qüestió clau:** Sereu capaços d'adaptar-vos als nous perfils professionals i les noves formes de treball que es preveuen en el futur?

Visualitzo una història real: El segle XXI, una transformació vital

D'ahir a avui: Vells i nous moviments socials

Desenvolupem

1. L'ecosistema tecnològic

2. El nou context socioeconòmic. El veïnatge universal

3. Postmodernisme i ideologies alternatives

4. Un planeta a la corda fluixa

Síntesi: A quins reptes s'enfronta el planeta aquest segle XXI?

Apliquem

La Història als documents: Faig una anàlisi DAFO

Cineclub | Club de lectura

15 Dossier. L'art a l'Edat Contemporània

244

1. L'art de l'aristocràcia: el Rococó

2. El retorn a l'austeritat: el Neoclassicisme

3. El Romanticisme: una exaltació dels sentiments

4. Del Realisme a l'Impressionisme

5. L'arquitectura a la segona meitat del segle XIX

6. L'arquitectura del segle XX

7. Les primeres avantguardes del segle XX

8. L'art del període d'entreguerres

9. Les segones avantguardes del segle XX

10. Les tendències postmodernes de l'art

11. Cap a on es dirigeix l'art actual?

ANNEX Glossari

269

Índex de continguts HISTÒRIA

ÍNDEX

COMENCEM

	Situa't	D'ahir a avui
1. Desfeta i redreçament de Catalunya (1700-1788) pàg. 2	Qüestió clau Quin abast van tenir les mesures del moviment il·lustrat a Espanya? Visualitza una història real Les Societats Econòmiques d'Amics del País Consulta la biblioteca Cinema club: Squillace Club de lectura: La lucha por la desigualdad. Una historia del mundo occidental en el siglo XVIII	Els pressupostos generals de l'Estat. Des del 1740 fins avui
2. La Guerra del Francès i la fallida de l'Antic Règim (1788-1833) pàg. 22	Qüestió clau Va ser la Revolució francesa un catalitzador per a la desaparició de l'Antic Règim a Espanya? Visualitza una història real Francisco de Goya, genialitat entre quatre regnats Consulta la biblioteca Cinema club: Sangre de Mayo Club de lectura: Un día de cólera	Constitucions espanyoles. Un recorregut entre el 1812 i el 1978
3. La construcció de l'estat liberal centralista (1833-1874) pàg. 40	Qüestió clau En quins aspectes l'organització política actual de l'Estat espanyol és hereva del liberalisme del segle XIX? Visualitza una història real Prim, conspirador i estadista Consulta la biblioteca Cinema club: El maestro de esgrima Club de lectura: Records de la darrera carlinada	Aigua, sol i guerra a Sebastòpol
4. Catalunya, pionera de la industrialització espanyola pàg. 60	Qüestió clau Constitueixen les transformacions econòmiques del segle XIX les bases de la modernització d'Espanya? Visualitza una història real El ferrocarril revoluciona els transports Consulta la biblioteca Cinema club: La fiebre del oro Club de lectura: Azúcar	Economia i esport
5. Burguesos i proletaris: societat i moviments socials al segle XIX pàg. 78	Qüestió clau Quina nova societat i moviments socials van generar la industrialització i el desplegament del capitalisme? Visualitza una història real La xacra del treball infantil Consulta la biblioteca Cinema club: Los pazos de Ulloa Club de lectura: Misericordia	Del proletariat al precariat

DESENVOLUPEM		COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	ODS
Sabers			
1. La Guerra de Successió espanyola (1701-1714) 2. La Guerra de Successió a Catalunya 3. Catalunya sota l'absolutisme borbònic 4. Els Borbons i el nou model d'estat 5. Relacions internacionals i imperi colonial 6. Societat i economia a l'Espanya del Divuit 7. El moviment il·lustrat a Espanya	Reptes de futur (ODS) • Treball decent La petjada de les dones • Josefa Amar y Borbón Síntesi • L'Espanya del segle XVIII, entre la tradició i la reforma?	• Cultura democràtica • Individus i societats • Processos històrics • Idees i mentalitats • Fonts històriques • Cultura democràtica • Progrés i sostenibilitat • Perspectiva de gènere	
1. El regnat de Carles IV (1788-1808) 2. La Guerra del Francès i les Corts de Cadis (1808-1814) 3. Ferran VII i la restauració de l'absolutisme (1814-1820) 4. El Trienni Liberal (1820-1823) 5. La independència de les colònies americanes 6. Les acaballes de l'absolutisme i la crisi successòria (1823-1833)	Reptes de futur (ODS) • La democràcia a l'Amèrica Llatina La petjada de les dones • Dones en guerra Síntesi • Com es va produir la fallida de l'absolutisme entre els anys 1788 i 1833?	• Progrés i sostenibilitat • Individus i societats • Canvis i continuïtats • Processos històrics • Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere	
1. La primera guerra carlina (1833-1840) 2. El procés de la revolució liberal (1833-1843) 3. La Dècada Moderada (1844-1854) 4. El Bienni Progressista (1854-1856) 5. La desintegració de la monarquia (1857-1868) 6. El Sexenni Democràtic (1868-1874)	Reptes de futur (ODS) • El dret internacional humanitari • La llibertat de premsa Síntesi • Quins canvis va provocar la revolució liberal burgesa a Espanya entre el 1833 i el 1874?	• Processos històrics • Cultura democràtica • Idees i mentalitats • Canvis i continuïtats • Fonts històriques	
1. La modernització demogràfica del segle XIX. 2. La transformació insuficient de l'agricultura 3. Els inicis de la industrialització: tèxtil i siderúrgia 4. Ferrocarril, mineria i mercat 5. Reforma fiscal i endeutament de l'Estat	Reptes de futur (ODS) • El descens de la natalitat La petjada de les dones • Les carregadores i sirgadores del port de Bilbao Síntesi • Quines transformacions econòmiques del segle XIX constitueixen l'inici de la modernització d'Espanya?	• Progrés i sostenibilitat • Individus i societats • Canvis i continuïtats • Processos històrics • Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere	
1. La configuració de la societat de classes 2. Els nous grups dirigents 3. Les classes populars 4. Els orígens del moviment obrer 5. Les primeres ideologies obreres i l'internacionalisme	Reptes de futur (ODS) • Jornalers del "m'agrada"? Síntesi • Quines idees i moviments socials van lluitar per una societat diferent?	• Canvis i continuïtats • Individus i societats • Cultura democràtica • Fonts històriques • Processos històrics • Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere • Patrimoni històric	

Índex de continguts HISTÒRIA

COMENCEM		
	Situa't	D'ahir a avui
6. La dinastia restaurada: alternança en el poder i caciquisme (1875-1902) pàg. 96	Qüestió clau Com va aconseguir la Restauració crear un sistema polític estable i durador? Visualitza una història real La generació del 98 Consulta la biblioteca Cinema club: Vacas Club de lectura: Yo pondré la guerra	Renovar la pedagogia, millorar l'escola
7. De la Renaixença cultural al catalanisme polític pàg. 114	Qüestió clau Quins factors expliquen l'aparició i consolidació del catalanisme com a força política? Visualitza una història real Agnès Armengol i la bandera Consulta la biblioteca Cinema club: La Catalunya de la Renaixença Club de lectura:	L'Estatut d'Autonomia
8. Les resistències a la democratització política i social (1902-1931) pàg. 130	Qüestió clau Quins factors van impedir la modernització democràtica del sistema de la Restauració durant el regnat d'Alfons XIII? Visualitza una història real Les "Sinsombrero" Consulta la biblioteca Cinema club: El crimen de Cuenca Club de lectura: El nombre de los nuestros	Els vents bruts de la guerra: del Rif a Jan Sheijun
9. La modernització de la societat espanyola i catalana durant el primer terç del segle XX pàg. 152	Qüestió clau Quines dificultats va haver d'afrontar el procés de modernització econòmica i social durant el primer terç del segle XX? Visualitza una història real Ramón y Cajal i la ciència espanyola Consulta la biblioteca Cinema club: Jarrapellejos Club de lectura: El tío de todos	La grip espanyola del 1918 i la covid 2019
10. La II República i la Catalunya autònoma (1931-1936) pàg. 170	Qüestió clau Per què el projecte democràtic i reformista de la Segona República no va aconseguir consolidar-se? Visualitza una història real El testimoni de Martínez Barrio Consulta la biblioteca Cinema club: La lengua de las mariposas Club de lectura: Viaje a la aldea del crimen	L'Estat autònom: de la Segona República a avui
11. Un cop a la democràcia: la Guerra Civil (1936-1939) pàg. 192	Qüestió clau Per què la Guerra Civil Espanyola va ser el preludi de la Segona Guerra Mundial? Visualitza una història real El retorn del Guernica després de 40 anys d'exili Consulta la biblioteca Cinema club: Mientras dure la guerra Club de lectura: La Guerra Civil española	La violència sobre la població civil indefensa

DESENVOLUPEM		COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	ODS
Sabers			
1. El retorn de la dinastia 2. L'oposició marginada del sistema 3. La concepció plural d'Espanya: nacionalismes i regionalismes 4. Les guerres colonials: Cuba i Filipines 5. 1898, la crisi de la fi d'un imperi	Reptes de futur (ODS) • El vot electrònic La petjada de les dones • Elena Maseras, la primera dona matriculada oficialment en la universitat espanyola Síntesi • Què va canviar a l'Espanya de la Restauració entre els anys 1876 i 1898?	• Processos històrics • Canvis i continuïtats • Individus i societats • Fonts històriques • Cultura democràtica • Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere • Identitats col·lectives • Patrimoni històric • Memòria col·lectiva	
1. El redreçament cultural: la Renaixença 2. Els primers moviments anticeutralistes 3. Els inicis del catalanisme polític 4. El catalanisme conservador 5. La maduració del catalanisme polític: la Lliga Regionalista	Reptes de futur (ODS) La petjada de les dones Síntesi	• Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere • Identitats col·lectives • Patrimoni històric • Memòria col·lectiva • Processos històrics • Canvis i continuïtats • Individus i societats • Fonts històriques • Cultura democràtica	
1. El reformisme conservador i la Setmana Tràgica 2. El reformisme liberal i l'impacte de la Primera Guerra Mundial 3. L'evolució dels nacionalismes 4. De la Solidaritat a la Mancomunitat de Catalunya 5. L'auge de l'obrerisme i la crisi del 1917 6. La descomposició del sistema parlamentari (1918-1921) 7. La dictadura de Primo de Rivera (1923-1931)	Reptes de futur (ODS) • Per què treballem 8 hores? La petjada de les dones • Dones contra la guerra del Rif Síntesi • A quines resistències va haver de fer front la democratització política i social?	• Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere • Identitats col·lectives • Patrimoni històric • Memòria col·lectiva • Processos històrics • Canvis i continuïtats • Individus i societats • Fonts històriques • Cultura democràtica	
1. La transformació demogràfica 2. La modernització econòmica 3. La creixent intervenció de l'Estat 4. L'impacte de l'exterior 5. La nova societat urbana	Reptes de futur (ODS) • Negoci de guerra La petjada de les dones • Les primeres periodistes Síntesi • Quins assoliments i limitacions va tenir el procés de modernització econòmica i social?	• Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere • Processos històrics • Canvis i continuïtats • Individus i societats • Fonts històriques • Identitats col·lectives • Patrimoni històric • Memòria col·lectiva • Cultura democràtica	
1. La instauració de la República 2. El reformisme republicà i socialista (1931-1933) 3. La Generalitat i l'Estatut d'Autonomia 4. 1933: la cruïlla republicana 5. La rectificació conservadora de la República (1934-1935) 6. Els Fets d'Octubre 7. El Front Popular (febrer-juliol 1936)	Reptes de futur (ODS) • L'acció exterior de la República La petjada de les dones • Les primeres dones diputades Síntesi • Per què la Segona República no va aconseguir afermar una democràcia estable?	• Processos històrics • Individus i societats • Memòria col·lectiva • Identitats col·lectives • Fonts històriques • Perspectiva de gènere • Idees i mentalitats	
1. Les causes de la guerra 2. La República en guerra (I): de la revolució del 1936 al maig del 1937 3. La República en guerra (II): del maig del 1937 a la derrota del 1939 4. L'Espanya revoltada: la construcció del nou Estat totalitari	Reptes de futur (ODS) • Els refugiats La petjada de les dones • Les milicianes: Marina Ginestà Síntesi • Com es va desenvolupar la Guerra Civil?	• Processos històrics • Individus i societats • Memòria col·lectiva • Identitats col·lectives • Fonts històriques • Perspectiva de gènere • Idees i mentalitats	

Índex de continguts HISTÒRIA

COMENCEM		
	Situa't	D'ahir a avui
12. Franco: la construcció d'una dictadura (1939-1959) pàg. 210	Qüestió clau Per què amb la victòria de la Guerra Civil no va arribar la pau sinó una llarga i dura postguerra? Visualitza una història real Manuel Cortés Quero Consulta la biblioteca Cinema club: La voz dormida Club de lectura: Els nens perduts del franquisme	Les cues del racionament i la fam
13. Desenvolupament econòmic i canvi social en el marc dictatorial (1959-1975) pàg. 226	Qüestió clau Per què la transformació de la societat provocada pel creixement econòmic va incitar la desafecció al franquisme? Visualitza una història real Enrique Ruano Consulta la biblioteca Cinema club: La piel quemada Club de lectura: La historia que nos enseñaron	Línia de producció automobilística
14. Transició, democràcia i autonomia pàg. 246	Qüestió clau En quina mesura la democràcia espanyola s'ha vist condicionada per la transició i la integració a la UE? Visualitza una història real Open Arms Consulta la biblioteca Cinema club: Después de... Club de lectura: La caída de Madrid	L'atur, un mal crònic de l'economia espanyola?
Espanya i Catalunya a Europa i el món pàg. 268		
Art i cultura contemporània pàg. 280		
ANNEX Glossari pàg. 296		

DESENVOLUPEM		COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	ODS
Sabers			
1. Les bases de la dictadura 2. La consolidació del règim franquista 3. Els anys de la fam 4. Resistència antifeixista i conflictivitat social 5. La dècada dels 50: els anys frontissa 6. El franquisme a Catalunya	Reptes de futur (ODS) • Corrupció, dictadura i democràcia La petjada de les dones • Les Tretze roses Síntesi • Una postguerra de 20 anys?	• Idees i mentalitats • Perspectiva de gènere • Processos històrics • Patrimoni històric • Memòria col·lectiva • Cultura democràtica • Canvis i continuïtats • Individus i societats • Fonts històriques • Identitats col·lectives	
1. Liberalització econòmica i desenvolupisme 2. La fragilitat del model desenvolupista 3. Una societat en transformació 4. Reformisme sense democratització 5. Els nous moviments socials i antifranquisme 6. Llibertat, amnistia i autonomia 7. Crisi i agonia del franquisme	Reptes de futur (ODS) • Barraquisme i dret a l'habitatge • La pràctica de la tortura La petjada de les dones • Dones feministes i antifranquistes Síntesi • Com es va articular la desafecció al franquisme?	• Identitats col·lectives • Fonts històriques • Perspectiva de gènere • Processos històrics • Individus i societats • Memòria col·lectiva • Idees i mentalitats	
1. La transició: reforma o ruptura pactada? 2. Les bases institucionals de la nova democràcia 3. El desplegament de la democràcia (1979-1982) 4. La recuperació de l'autonomia 5. S'imposa el bipartidisme (1982-2007) 6. Reformes, crisis i tensions (2004- 2022) 7. La Catalunya autònoma	La petjada de les dones • El 8-M Síntesi • Com es va consolidar i ha evolucionat la democràcia a Espanya?	• Processos històrics • Individus i societats • Memòria col·lectiva • Identitats col·lectives • Fonts històriques • Perspectiva de gènere • Idees i mentalitats	
1. El procés d'integració d'Espanya a la Unió Europea 2. Espanya i l'OTAN: conflictes bèl·lics i missions de pau 3. La presència espanyola i catalana als organismes internacionals 4. Espanya i Catalunya davant els reptes de la globalització econòmica i cultural 5. Espanya i Iberoamèrica: l'espanyol, segona llengua mundial	Reptes de futur (ODS) La petjada de les dones	• Cultura democràtica • Processos històrics • Individus i societats • Fonts històriques • Perspectiva de gènere • Idees i mentalitats	
1. Espanya, gresol de cultures 2. Renaixement i Segle d'Or a Espanya 3. Romanticisme, Realisme i Modernisme 4. L'Edat de Plata de la cultura espanyola 5. La Generació del 27 i les avantguardes 6. Cultura oficial i cultura a l'oposició 7. La cultura en democràcia		• Patrimoni històric • Fonts històriques • Idees i mentalitats • Individus i societats	

Índex de continguts HISTÒRIA DE L'ART

ÍNDEX

ÍNDEX			
1. Aproximació a la història de l'art	pàg. 2	1. Què és l'art? 2. Evolució del concepte i significat de l'art 3. Estil i periodització	4. El lloc de l'obra 5. Les tipologies artístiques 6. L'anàlisi de l'obra d'art: urbanisme i arquitectura
2. Art: forma i funció	pàg. 40	1. Les funcions de l'art	2. Mecenatge i col·leccionisme
3. Dimensió individual i social de l'art	pàg. 54	1. Artista i societat 2. Art i identitat individual	3. Art i identitat col·lectiva 4. La dona en l'art
4. Espai, natura i ciutat	pàg. 66	1. Art i realitat 2. Representació i perspectiva	3. La natura com a tema 4. Urbanisme, ciutat i natura
	COMENCEM	DESENVOLUPEM	
	Mapa	Sabers	
5. Art prehistòric	pàg. 82	Les cultures prehistòriques	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. La pintura rupestre 4. L'escultura i l'art mòble
6. Art del Pròxim Orient i Egipte	pàg. 92	Pròxim Orient i Egipte	5. L'arquitectura megalítica 6. La ceràmica 7. L'edat dels metalls
7. Art clàssic: Grècia	pàg. 110	El territori de l'antiga Grècia	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Pròxim Orient 4. Mesopotàmia 5. L'art de la Pèrsia aquemènida 6. L'art fenici
8. Art clàssic: Roma	pàg. 128	L'Imperi romà	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. L'art etrusc com a antecedent 4. Característiques generals de l'art romà 5. Urbanisme i arquitectura: l'homogeneïtzació de l'Imperi
9. Art bizantí	pàg. 152	L'Imperi bizantí	6. Arquitectura: l'ordre i la raó 7. Escultura: un ideal de bellesa 8. Ceràmica: el testimoni pictòric 9. El mosaic: una tècnica nova
10. Art islàmic i art mudèjar	pàg. 162	L'expansió de l'Islam	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Característiques generals
11. Art preromànic	pàg. 174	Europa, segles VIII a XII	4. Arquitectura: la basílica bizantina 5. El delicat treball de l'ivori 6. La riquesa decorativa del mosaic i la pintura
12. Art romànic	pàg. 186	El camí de Sant Jaume	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Característiques generals
			4. Característiques de l'arquitectura islàmica 5. L'art mudèjar 6. La diversitat de l'arquitectura mudèjar
			5. L'art visigòtic 6. L'art asturià 7. L'art mossàrab
			4. L'arquitectura al servei de Déu 5. Les imatges de l'escultura 6. La pintura com a imatge sagrada

DESENVOLUPEM			ODS
Sabers			
7. L'anàlisi de l'obra d'art: escultura i pintura 8. Models, influències i préstecs en l'art 9. Cultures del món i art contemporaniw	10. Metodologies per a l'estudi de l'obra d'art 11. Materials i fonts per l'estudi de l'obra d'art 12. La difusió de l'obra d'art		5
3. Art industrial			4
5. La dona com a artista			
5. L'art com a patrimoni 6. El mercat de l'art	1. Els museus i l'art 8. Art i desenvolupament sostenible		4 5 10 11 17
CONSOLIDEM			ODS
Fitxes impreses	Fitxes digitals		
F 5.1 Pintures de la cova d'Altamira F 5.2 Cacera de cervols	F 5.3 Stonehenge F 5.4 Cova de Menga F 5.5 Venus de Willendorf F 5.6 Esfinx de Balazote	F 5.7 Conjunt escultòric de Porcuna F 5.8 Dama d'Eix F 5.9 Dama de Baza	5
F 6.1 Piràmides de Gizeh	F 6.2 Temple de Luxor F 6.3 Escriba assegut F 6.4 Bous alats F 6.5 Lleona ferida		5 10
F 7.1 Partenó F 7.2 Curos i Core F 7.3 Dorífor	F 7.4 Erecteón F 7.5 Atena Niké F 7.6 Teatre d'Epidaure F 7.7 Altar de Zeus a Pèrgam F 7.8 L'Auriga de Delfos F 7.9 Discòbol F 7.10 Guerrers de Riace F 7.11 Atena pacificadora	F 7.12 Mètopa 27 del Partenó F 7.13 Hermès amb el nen Dionís F 7.14 Apoxiòmenos F 7.15 Victòria de Samotràcia F 7.16 Fris de l'Altar de Zeus a Pèrgam F 7.17 Venus de Milo F 7.18 Laocoont i els seus fills	5 10
F 8.1 Maison Carrée F 8.2 Panteó de Roma F 8.3 Coliseu o Amfiteatre Flavi F 8.4 Teatre romà de Mèrida F 8.5 Arc de Titus F 8.6 August de Prima Porta	F 8.7 Pont d'Alcàntara F 8.8 Aqüeducte romà de Segòvia F 8.9 Ciutat d'ITÀlica F 8.10 Ciutat de Baelo Clàudia F 8.11 Aqüeducte de les Ferreres F 8.12 Basílica de Majenci i Constantí F 8.13 Sarcòfag dels esposos	F 8.14 Columna Trajana F 8.15 Ara Pacis Augustae F 8.16 Escultura equestre de Marc Aureli F 8.17 Relleus de l'arc de Tito F 8.18 Casa del poeta tràgic de Pompeia	5 10
F 9.1 Santa Sofia de Constantinoble	F 9.2 Mosaic de Teodora F 9.3 La Déesis F 9.4 Mosaics de l'absis de la catedral de Monreale		10
F 10.1 Mesquita de Còrdova	F 10.2 Palau de l'Aljaferia F 10.3 La Giralda F 10.4 L'Alhambra	F 10.5 Sala dels Reis F 10.6 Capella Reial	5 10
F 11.1 Església de Santa Maria del Naranco	F 11.2 Baptisteri de la basílica de Vega del Mar F 11.3 Església de San Pedro de la Nave F 11.4 Església de San Miguel de la Escalada F 11.5 Sarcòfag paleocristià d'Écija		10
F 12.1 Catedral de Santiago de Compostel·la F 12.2 Portic de la Glòria F 12.3 El dubte de Sant Tomàs F 12.4 Anunciació als pastors	F 12.5 Església de Sant Vicenç de Cardona F 12.6 La Seu vella de Lleida F 12.7 Església Sant Martí de Tours de Frómista F 12.8 Església de la Santa Creu F 12.9 Timpà de l'Església de Santa Fe de Conques F 12.10 L'últim sopar. Claustre de Sant Joan de la Penya F 12.11 Majestat Batlló	F 12.12 Portada de Sant Pere de Moissac F 12.13 Portada de Santa Maria de Ripoll F 12.14 Maredeu de Montserrat F 12.15 Maredeu de Veciana F 12.16 Frescos de l'absis de Sant Climent de Taüll F 12.17 Frontal de l'absis de Santa Maria d'Àvila F 12.18 Tapís de la creació	5 10

Índex de continguts HISTÒRIA DE L'ART

	COMENCEM	DESENVOLUPEM	
	Mapa	Sabers	Fitxes impreses
13. Art gòtic pàg. 202	Expansió de l'art gòtic	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Característiques generals 4. L'arquitectura 5. La humanització de l'escultura 6. La diversitat pictòrica	F13.1 Catedral de Lleó F13.2 Capella dels Scrovegni o de l'Arena F13.3 Retaule major de la cartoixa de Miraflores F13.4 El matrimoni Arnolfini F13.5 El davallament de la creu F13.6 El jardí de les delícies
14. Art renaixentista pàg. 222	Expansió de l'art renaixentista	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Característiques generals 4. Urbanisme i arquitectura 5. Espanya: entre allò ornamental i allò purista 6. L'escultura: del classicisme al manierisme 7. La pintura: de la norma a l'antinorma 8. La pintura renaixentista a Espanya	F14.1 Església de Sant Llorenç F14.2 Villa Capra (La Rotonda) F14.3 Palau Medici-Riccardi F14.4 David de Donatello F14.5 David de Miquel Àngel F14.6 El rapte de les sabines F14.7 Trinitat F14.8 Mare de Déu de les Roques F14.9 Volta de la Capella Sixtina i Judici Final F14.10 L'escola d'Atenes F14.11 El lavatori F14.12 L'enterrament del senyor d'Orgaz
15. Art barroc i rococó pàg. 254	Expansió de l'art barroc i rococó	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Característiques generals 4. Barroc: urbanisme i arquitectura 5. El moviment: un nou concepte escultòric 6. La pintura: del naturalisme al rococó 7. El segle d'Or de la pintura espanyola	F15.1 San Carlo alle Quattro Fontane F15.2 Èxtasi de Santa Teresa F15.3 La dormició de Maria F15.4 La lliçó d'anatomia del Dr. Nicolaes Tulp F15.5 El martiri de Sant Felip F15.6 Las Meninas F15.7 Judit i Holofernes F15.8 Nens jugant a daus F15.9 Al·legoria de la pintura F15.10 El gronxador
16. Neoclassicisme i Romanticisme pàg. 288	Europa al segle XIX	1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Neoclassicisme: característiques generals 4. Un retorn als models arquitectònics de l'antiguitat clàssica 5. La idealització de l'escultura clàssica 6. L'ordre i la fredor de la pintura neoclàssica 7. El romanticisme: característiques generals 8. La pintura romàntica	F16.1 Església de la Madeleine F16.2 Eros i Psique F16.3 El jurament dels Horacis F16.4 La llibertat guiant el poble F16.5 El 3 d'època a Madrid F16.6 El carro de fenc F16.7 Autoretrat amb barret de palla
17. Del Realisme al Modernisme pàg. 308		1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. L'urbanisme: entre la realitat i la utopia 4. L'arquitectura: recuperació del passat i nous materials 5. L'escultura 6. Tendències i "ismes" pictòrics 7. El modernisme	F17.1 Auditori de Chicago F17.2 El pensador F17.3 El dinar campestre F17.4 Sol naixent. Impressió F17.5 Els jugadors de cartes F17.6 La nit estelada F17.7 Pluja, vapor i velocitat F17.8 Enterrament a Ormans
18. Primeres avantguardes pàg. 336		1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Característiques generals 4. L'arquitectura 5. Primeres avantguardes artístiques (1905-1945) 6. El noucentisme català 7. Mestres espanyols d'avantguarda 8. Avantguardisme a Llatinoamèrica i als Estats Units	F18.1 Villa Savoye F18.2 Guernica F18.3 Dona i ocell a la llum de la lluna F18.4 La persistència de la memòria F18.5 Formes úniques de continuïtat a l'espai
19. Art de la segona meitat del segle XX pàg. 358		1. Referents històrics 2. Localització i evolució artística 3. Característiques generals 4. Del funcionalisme a l'arquitectura d'autor 5. Segones avantguardes artístiques 6. Escultura	F19.1 Museu Guggenheim F19.2 Elogi de l'aigua F19.3 Dipsic Marilyn F19.4 Estudi del retrat d'Innocenci X de Velázquez F19.5 El marxisme curarà els malalts F19.6 Maman
20. El fet artístic al segle XXI pàg. 382		1. Referents històrics 2. Localització artística 3. Característiques generals 4. La interdisciplinarietat creativa 5. L'art i el compromís social: activisme i ecologisme 6. Les darreres tendències arquitectòniques 7. La fotografia 8. El cinema i la televisió: la tecnologia digital 9. El videoart	F20.1 Pavelló-pont de l'Expo de Saragossa F20.2 Recordant

CONSOLIDEM

Fitxes digitals

ODS

F13.7 Catedral de Notre-Dame de Chartres
F13.8 Sainte-Chapelle
F13.9 Catedral de Reims
F13.10 Interior de la catedral de Barcelona
F13.11 Monestir de Sant Joan dels Reis
F13.12 Monestir de Poblet

F13.13 Basílica de Santa Maria del Mar
F13.14 Llotja de València o de la Seda
F13.15 Anunciació i Visitació de la catedral de Reims
F13.16 Timp de la porta del Sarmental
F13.17 Maredeu de Sallent de Sanaüja
F13.18 Retaule de l'Esperit Sant

F13.19 Retaule major de la cartoixa de Miraflores
F13.20 La fugida a Egipte
F13.21 Pou de Moïses
F13.22 Mare de Déu dels Consellers

F14.13 Cúpula de Santa Maria del Fiore
F14.14 Palau Medici-Riccardi
F14.15 Façana de Santa Maria Novella
F14.16 Palau Rucellai
F14.17 San Pietro in Montorio
F14.18 Façana de la Universitat de Salamanca
F14.19 Palau de Carles V
F14.20 Cúpula de Sant Pere del Vaticà
F14.21 Monestir d'El Escorial
F14.22 Catedral de Granada
F14.23 Santa capella d'El Salvador
F14.24 El Gesù
F14.25 Sagristia Nova i tombes dels Medici

F14.26 Porta del Paradís
F14.27 Monument equestre al condottiero Gattamelata
F14.28 Pietat
F14.29 Moïses
F14.30 Sacrifici d'Isaac
F14.31 Sant enterrament
F14.32 El tribut de la moneda
F14.33 Anunciació
F14.35 Madonna de Senigallia
F14.36 La Gioconda o Mona Lisa
F14.37 L'últim sopar o Cenacolo
F14.38 Retrat equestre de Carles V a Mühlberg

F14.39 Venus d'Urbino
F14.40 La tempesta
F14.41 Noces de Canà
F14.42 El cavaller de la mà al pit
F14.43 L'espòli
F14.44 L'adoració dels pastors
F14.45 La Santa lliga
F14.46 Martiri de Sant Maurici i dels deu mil màrtirs
F14.47 El naixement de Venus
F14.48 Dànae

F15.11 Plaça Major de Madrid
F15.12 Palau de Versalles
F15.13 Façana i columnata de Sant Pere del Vaticà
F15.14 Plaça de Sant Pere del Vaticà
F15.15 Retaule de Sant Esteve
F15.16 Retaule major de l'Església de Sant Miquel
F15.17 Real Hospici de l'Ave Maria
F15.18 Façana de l'Obradoiro
F15.19 Pietat
F15.20 David
F15.21 Oració a l'hort
F15.22 Apol·lo i Dafne

F15.23 Immaculada Concepció
F15.24 Magdalena penitent
F15.25 Triomf de Bacus i Ariadna
F15.26 Vocació de Sant Mateu
F15.27 Adoració del nom de Jesús
F15.28 Adoració dels mags
F15.29 El triomf de Bacus
F15.30 La farga de Vulcà
F15.31 Les tres Gràcies
F15.32 El jardí de l'amor
F15.33 Les llances o La rendició de Breda

F15.34 El príncep Baltasar Carles, a cavall
F15.35 La ronda de nit
F15.36 El somni de Jacob
F15.37 Natura morta amb atuells
F15.38 L'aiguader de Sevilla
F15.39 El sancallís
F15.40 La Sagrada Família de l'ocellet
F15.41 La Immaculada d'El Escorial
F15.42 Els nens de la petxina
F15.43 Les filadores o La falla d'Aracne
F15.44 El rapte de les Sàbines

F16.8 Palau Reial
F16.9 Panteó
F16.10 Museu del Prado
F16.11 Rerecor de la catedral de l'Encarnació
F16.12 Paulina Bonaparte
F16.13 La mort de Marat
F16.14 El parol

F16.15 La família de Carles IV
F16.16 Desastre núm. 15, i no hi ha remei
F16.17 El 2 de maig del 1808 a Madrid
F16.18 La bassa de la Medusa
F16.19 Saturn devorant el seu fill
F16.20 La mort de Sardanàpal
F16.21 La lletera de Burdeos

F16.22 Cristòfol Colom al convent de la Ràbida
F16.23 El bany turc

F17.9 Houses of Parliament
F17.10 Sagrada Família
F17.11 Torre Eiffel
F17.12 Magatzems Carson
F17.13 Palau de la Música Catalana
F17.14 La Pedrera
F17.15 Els burgesos de Calais
F17.16 Els primers freds

F17.17 L'àngelus
F17.18 La vicaria
F17.19 Una tarda de diumenge a la Grande Jatte
F17.20 Le moulin de la Galette
F17.21 Visió després del sermó
F17.22 La catedral de Ruan
F17.23 Teronges i pomes
F17.24 El segador

F17.25 Avui no anirem al mercat /Ta Matete
F17.26 Andalusia. La correguda de bous
F17.27 Boulevard du Temple
F17.28 Sortida dels obrers de la fàbrica
F17.29 Banqueta de fumar

F18.6 Escola de la Bauhaus
F18.7 Casa Kaufmann o casa de la Cascada
F18.8 Pavelló alemany
F18.9 Mademoiselle Pogany I
F18.10 La font
F18.11 El profeta
F18.12 Dona davant del mirall
F18.13 Figura reclinada
F18.14 Llagosta, nansa i cua de peix
F18.15 El crit
F18.16 La joia de viure

F18.17 Elogi de l'aigua
F18.18 Nit de lluna
F18.19 Les senyorettes d'Avinyó
F18.20 La ciutat que emergeix
F18.21 L'Ífrica
F18.22 Retrat d'Ambroise Vollard
F18.23 Natura morta amb cadira de reixeta
F18.24 El carrer
F18.25 Quadrat negre
F18.26 L.H.O.O.Q. (La Gioconda)
F18.27 L'elefant de les Cèlebes

F18.28 Sobre blanc II
F18.29 El carnaval de l'arlequí
F18.30 El joc lúgubre
F18.31 Composició II en vermell, groc i blau
F18.32 La clau dels camps
F18.33 La ratlla verda
F18.34 L'habitació vermella
F18.35 Paisatge a l'Estaque
F18.36 Composició IV
F18.37 Metròpolis

F19.7 Unitat d'habitació
F19.8 Seagram Building
F19.9 Sydney Opera House
F19.10 Centre Pompidou
F19.11 AT&T Building
F19.12 Museu Guggenheim de Bilbao
F19.13 Una i tres cadires
F19.14 Equivalent VIII

F19.15 Iglú amb arbre
F19.16 U
F19.17 Pintura
F19.18 Crit núm. 7
F19.19 Ctesiphon I
F19.20 Vega 200
F19.21 La Gran Via de Madrid
F19.22 Rebel sense causa

F19.23 We can do it
F19.26 Batman
F19.27 Sopa Campbell's
F19.28 Mare migrant
F19.29 Sergeant Pepper
F19.30 El lladre de bicicletes
F19.31 Picasso a la Califòrnia
F19.32 La Guerra de les Galàxies

F20.3 El quintet dels atònits
F20.4 El laberint del faune
F20.5 Refugiats kosovars. Macedònia

L'actualitat a l'aula

El **context** d'aprenentatge és l'esperit de l'educació actual, i requereix **materials que connectin amb la realitat i els reptes del segle XXI**.

Vicens Vives t'ofereix un projecte dinàmic que s'actualitza amb el dia a dia, un servei per al nostre professorat que et permetrà **aprofitar l'actualitat i convertir-la en oportunitats d'aprenentatge**.

T'ajudem a treballar les notícies d'actualitat d'una manera atractiva, amena i diferent amb **activitats didàctiques d'aula vinculades amb les competències específiques i els coneixements que s'hi relacionen**.

Els materials que treballarem segueixen **4 blocs de continguts**:

Cultura

Llengua
Literatura
Art
Humanitats

Societat

Geografia
Història
Economia

Ciència i Tecnologia

Biologia i geologia
Física i química
Tecnologia

Agenda 2030

Medi ambient
Sostenibilitat
Igualtat
de gènere

Explicació dels fets emmarcats en el seu context històric, científic i cultural.

Propostes d'activitats relacionades amb la temàtica tractada.

Informació addicional que inclou temes relacionats amb els projectes educatius.

Vincle entre competències específiques i sabers bàsics.

“Vicenc Vives Live és un pont entre l'aula i la societat, entre els sabers i les competències. Dibuixa una realitat complexa i apassionant on els alumnes podran posar en pràctica els coneixements adquirits. Mitjançant notícies d'actualitat, podem acompanyar-los a l'hora de creuar aquest pont i dir-los: això és el món i sou capaços d'entendre'l i transformar-lo.”

Àngela Ballester, professora de Geografia i Història de l'ESO, autora del Projecte Educatiu Comunitat en Xarxa: Geografia i Història 4rt ESO.

Suma't a la comunitat virtual de Vicens Vives!

T'acompanyem cada dia de l'any siguis on siguis.

Accedeix al nostre blog i escolta el nostre pòdcast #EstaMeLaSé per aprendre continguts dels més grans experts en educació i descobrir recursos i propostes didàctiques per a la teva aula.

Segueix-nos a les Xarxes Socials per estar al dia i trobar docents com tu.

Disponible a les plataformes: Google Podcasts Apple Podcasts

Vicens Vives

Per a més informació
visita el nostra web
www.vicensvives.com

